

PRIJEDLOG

Na temelju članka 30. stavka 3. Zakona o Vladi Republike Hrvatske (Narodne novine, br. 101/98, 15/2000 i 117/2001) Vlada Republike Hrvatske je, vezano na provedbu mjera kontrole prijevoza opasnih tvari, na sjednici održanoj _____ 2002. godine donijela

ZAKLJUČKE **o obvezama tijela državne uprave** **vezano uz provedbu mjera kontrole** **prijevoza opasnih tvari**

1. Zadužuje se ministar unutarnjih poslova da donese Pravilnik o dopuni Pravilnika o načinu prijevoza opasnih tvari u cestovnom prometu, u skladu s mjerama kontrole prijevoza opasnih tvari.

2. Zadužuje se ministar pomorstva, prometa i veza da, u suglasnosti s ministrom unutarnjih poslova i s ministrom zdravstva, donese Odluku o izmjenama i dopunama Odluke o određivanju cesta po kojima smiju motorna vozila prevoziti opasne tvari i o određivanju mjesta za parkiranje motornih vozila s opasnim tvarima, u skladu s mjerama kontrole prijevoza opasnih tvari.

3. Zadužuje se Ured za zakonodavstvo da u istom broju "Narodnih novina" objavi Pravilnik o izmjenama i dopunama Pravilnika o načinu prijevoza opasnih tvari u cestovnom prometu, iz točke 1. ovog Zaključka i Odluku o izmjenama i dopunama Odluke o određivanju cesta po kojima smiju motorna vozila prevoziti opasne tvari i o određivanju mjesta za parkiranje motornih vozila s opasnim tvarima, iz točke 2. ovog Zaključka.

4. Zadužuje se ministar vanjskih poslova da obavijesti susjedne zemlje o dopuni Pravilnika o načinu prijevoza opasnih tvari u cestovnom prometu kao i o izmjenama i dopunama Odluke o izmjenama i dopunama Odluke o određivanju cesta po kojima smiju motorna vozila prevoziti opasne tvari i o određivanju mjesta za parkiranje motornih vozila s opasnim tvarima, te o mjerama Vlade Republike Hrvatske za provedbu ovog Pravilnika i ove Odluke, sukladno diplomatskim pravilima, kako bi se otklonile ili ublažile posljedice nastale od dana objave odnosno stupanja na snagu predmetnog Pravilnika, a osobito od 16. siječnja 2002. godine.

5. Zadužuju se ministri unutarnjih poslova i financija da donesu odgovarajuće upute o postupanju za Ministarstvo unutarnjih poslova i Ministarstvo financija.

Klasa:
Urbroj:
Zagreb,

PREDSJEDNIK
Ivica Račan

U cilju suzbijanja sive ekonomije i nedozvoljene trgovine naftom i naftnim derivatima, zaštite okoliša, a posebno krških područja, te smanjenja akcidenata u prijevozu opasnih tvari cestom, uz istovremeno osiguravanje potrebnih uvjeta za slobodan protok putnika i tereta, bez diskriminacije, preko suverenog teritorija Republike Hrvatske, Vlada Republike Hrvatske, na temelju članka 30. stavka 3. Zakona o Vladi Republike Hrvatske (Narodne novine, br. 101/98, 15/2000 i 117/2001) je na sjednici održanoj 24. siječnja 2002. godine donijela

Z A K L J U Č K E

o donošenju mjera za provedbu kontrole prijevoza opasnih tvari

Vlada Republike Hrvatske donosi mjere za provedbu kontrole prijevoza opasnih tvari. Mjere se odnose na prijevoz u tranzitu preko teritorija Republike Hrvatske kao i na uvoz u Republiku Hrvatsku i izvoz iz Republike Hrvatske u susjedne ili ostale zemlje. Mjere se odnose na sve domaće i strane prijevoznike.

1. Određuju se granični prijelazi I. kategorije, koji su kao takvi dogovoreni s nadležnim tijelima susjednih zemalja i ekipirani potrebnim graničnim službama i opremom i s njima povezani najkraći cestovni pravci s najvišom razinom usluga, za prometovanje motornih vozila kojima se prevoze opasne tvari, a u koje spada i nafta i naftni derivati i to:

- a) iz pravca Republike Slovenije za Bosnu i Hercegovinu i obrnuto:
 - GP Bregana – GP Stara Gradiška ili GP Županja (autocesta: ac D4)
 - GP Macelj - GP Stara Gradiška ili GP Županja (ac D1- ac D4)
 - GP Dubrava Križovljanska - GP Stara Gradiška ili GP Županja (ac D2-ac D4)
- b) iz pravca Republike Slovenije za SR Jugoslaviju i obrnuto:
 - GP Bregana - GP Bajakovo (ac D4)
 - GP Macelj - GP Bajakovo (ac D1 - ac D4)
- c) iz pravca Republike Mađarske za Bosnu i Hercegovinu i obrnuto:
 - GP Goričan - GP Stara Gradiška ili GP Županja (cesta D3- ac D4)
 - GP Donji Miholjac - GP Stara Gradiška ili GP Županja (autocesta: ac D4)

2. Odobrava se i prijevoz opasnih tvari iz hrvatskih luka, rafinerija i slobodnih zona i obrnuto, najkraćim cestovnim pravcima i to: od Luke Ploče za Bosnu i Hercegovinu i SR Jugoslaviju (Crna Gora) do GP Mali Prolog; iz Splita i Solina do GP Kamensko; i od Rijeke i Siska do GP Stara Gradiška ili GP Županja prema Bosni i Hercegovini odnosno za SR Jugoslaviju do GP Bajakovo.

3. Preko teritorija Republike Hrvatske ne dopušta se provoz iz Bosne i Hercegovine za SR Jugoslaviju, iz Mađarske za SR Jugoslaviju i iz Slovenije za Mađarsku s obzirom da ove zemlje imaju međusobno zajedničku granicu i mogu organizirati bilateralne prijevoze bez tranzita preko Hrvatske.

Isto tako ne dopušta se nikakve provoze opasnih tvari kroz hrvatske nacionalne parkove, osim u slučajevima opskrbe gospodarskih subjekata i benzinskih postaja na području nacionalnih parkova.

4. Na svim graničnim prijelazima, koji će posebnim propisom biti određeni za promet nafte i naftnih derivata, žurno će se instalirati kolske vage (djelomično već postoje), te će se svako vozilo koje prevozi naftu i naftne derivate obavezno vagati, bez obzira na pravac kretanja. Rezultati vaganja utvrditi će se posebnim zapisnikom uz prilaganje ispisa kolske vage. Vagati će se i vozila (auto cisterne) koja budu deklarirana kao prazna.

Zapisnik o vaganju potpisivati će najmanje dva ovlaštena carinska službenika i službujući voditelj smjene, kako bi se osigurala vjerodostojnost i izbjegle mogućnosti nesavjesnog rada ili zlouporabe službene dužnosti.

Jedan primjerak zapisnika o vaganju priključiti će se uz primjerak JCD-a (jedinственe carinske deklaracije) koji prati vozilo s robom, a radi predočenja carinskoj ispostavi kojoj se roba upućuje, odnosno radi potvrđivanja urednog primitka robe carinskoj ispostavi koja je robu uputila.

Jednako će se postupiti i kod carinske ispostave na odredištu, te će se zapisnik o kontrolnom vaganju na odredištu odložiti uz carinsku dokumentaciju zajedno sa zapisnikom o vaganju izvršenom pri polasku.

U slučaju da se pojavi znatnija razlika u težini od polazne do odredišne carinske ispostave, takvo vozilo će se odmah zaustaviti radi provedbe istrage i odgovarajućeg postupka.

5. Na graničnim prijelazima na kojima ne postoji kolska vaga odmah će se instalirati vage za mjerenje osovinskog opterećenja.

6. Sve radnje na graničnim prijelazima, vezano uz vozila koja prevoze naftu i naftne derivate, kao što su pregled vozila i robe, kontrola ispravnosti carinskih obilježja, potpisivanje i ovjera carinske dokumentacije- JCD i sl., obavljati će se od strane najmanje dva ovlaštena carinska službenika, uz ovjeru službujućeg voditelja smjene.

7. Vozila s naftom i naftnim derivatima na graničnim prijelazima pregledavati će se na posebno odvojenim prostorima na kojima je postavljen uređaj za priključak sistema uzemljenja, kako bi se izbjegla opasnost od eksplozije. Nakon toga vršiti će se detaljan pregled uz obvezno otvaranje svih poklopaca tankova. Kontrola količine vršiti će se posebnim priborom kojim će se opremiti svi granični prijelazi iz točke 1. (pribor je već djelomično dostavljen).

8. Kontrola vrste i kakvoće nafte i naftnih derivata vršiti će se uzimanjem uzoraka i nakon toga kombiniranim metodama: vizualnim pregledom bistrine i boje goriva, kontrolom prisustva vode uz uporabu odgovarajuće paste i dr. Pojedini uzorci biti će dostavljeni na laboratorijsko ispitivanje. U slučaju bilo kakvog odstupanja u odnosu na deklariranu vrstu i kakvoću, takvo vozilo će se odmah zaustaviti radi provedbe istrage i odgovarajućeg postupka.

9. Kod ulaza vozila s naftom i naftnim derivatima, radi upućivanja drugoj carinskoj ispostavi, bilo da se radi o tranzitu ili o uvozu, carinski službenici na graničnom prijelazu, nakon što su izvršili kontrolno vaganje i utvrđivanje količine, vrste i kakvoće robe, postaviti će carinska obilježja na sve otvore cisterne kako bi se onemogućilo neovlašteno istakanje. Broj i vrstu carinskih obilježja upisati će u carinsku dokumentaciju koja prati vozilo s robom. Carinska ispostava kojoj je roba upućena nakon dolaska vozila izvršiti će detaljnu provjeru ispravnosti carinskih obilježja, te će u slučaju bilo kakvih neispravnosti izvršiti detaljnu provjeru, te zadržati vozilo s robom pod carinskim nadzorom sve do okončanja postupka. Jednako će postupiti i carinski službenici koji vrše kontrolu i ophodnju na prometnicama.

10. Rok za podnošenje robe odredišnoj carinskoj ispostavi odrediti će se izraženo u satima i to vrlo restriktivno, to jest minimalno vrijeme potrebno za neprekinuto putovanje dopuštenom brzinom do odredišta – vodeći računa o potrebnom odmoru posade vozila za svaki pojedinačni provoz.

Carinska ispostava kojoj je roba upućena pod carinskim nadzorom, nakon dolaska vozila s naftom i naftnim derivatima provjeriti će da li je prijevoz izvršen unutar odobrenog roka, te će u slučaju prekoračenja takvo vozilo odmah zaustaviti radi provođenja istrage i odgovarajućeg postupka.

11. Carinska ispostava koja upućuje vozilo s naftom i naftnim derivatima do odredišta, odrediti će i upisati u carinsku dokumentaciju najkraći prijevozni put po kojem se vozilo mora kretati do odredišta, s preciznom oznakom putova i raskršća, u skladu s posebnim propisom o odobrenim koridorima za kretanje takvih vozila. Ukoliko se vozilo zatekne u prometu izvan odobrenog puta, nadležno tijelo državne uprave ili carinski službenici podnijeti će odgovarajuću prekršajnu prijavu, a vozilo s robom će se staviti pod carinski nadzor do okončanja postupka. Takvo vozilo će biti podvrgnuto detaljnoj provjeri ispravnosti carinskih obilježja, količine, vrste i kakvoće robe.

12. Prije nego se vozilo s naftom i naftnim derivatima uputi prema odredištu pod carinskim nadzorom, neovisno o pravcu kretanja, polazna carinska ispostava će o tome na odgovarajućem obrascu telefaksom dostaviti najavu - izvješće o pošiljci ispostavi kojoj se roba upućuje, te službi operativnog dežurstva u Središnjem uredu Carinske uprave. Najava će se dostaviti i Ministarstvu unutarnjih poslova.

13. Carinska uprava će ustrojiti stalno praćenje kretanja vozila s naftom i naftnim derivatima putem permanentnog uvida u informacijski sustav te će izvršiti dopunu aplikacije toga sustava na način da će se po isteku odobrenog roka za javljanje određenog vozila automatski uključiti alarm, nakon čega će se pokrenuti postupak potrage za dotičnim vozilom. Potragu će istovremeno i usklađeno obavljati ophodnja Ministarstva unutarnjih poslova i Carinske uprave.

14. Carinska uprava će organizirati stalne ophodnje odobrenih koridora za kretanje vozila s naftom i naftnim derivatima, kao i raskršća i priključnih prometnica, sa ciljem onemogućavanja skretanja odnosno radi otkrivanja vozila koja su neovlašteno skrenula s odobrenog puta, odnosno radi sprječavanja ilegalnog istakanja na usputnim odmorištima ili benzinskim postajama. Kod svakog slučaja takvo vozilo će se zaustaviti i staviti pod carinski nadzor, nakon čega će se izvršiti detaljna provjera i provesti odgovarajući postupak.

15. Na posebno opterećenim pravcima ili u slučajevima postojanja utemeljene sumnje, Carinska uprava će primjenjivati najstrožu mjeru carinskog nadzora to jest fizičku pratnju vozila s naftom i naftnim derivatima, bilo pojedinačno ili u konvojima, od strane carinskih službenika. Pratlja će se vršiti usklađeno s Ministarstvom unutarnjih poslova radi boljeg korištenja raspoloživog ljudstva i vozila.

16. Sve pošiljke nafte i naftnih derivata pismeno će se primati ili predavati sa carinskim službama na graničnim prijelazima susjednih zemalja, o čemu će se zaključiti odgovarajući sporazumi s tim administracijama.

17. U svim fazama carinskog postupka s vozilima koja prevoze naftu i naftne derivate, carinarnice će zahtijevati strogo osiguranje naplate carinskog duga, uključivši i polaganje gotovinskog depozita, odnosno prvoklasnog bankovnog jamstva, čime će se djelovati na eliminaciju nesolidnih prijevoznika i špeditera.

18. U slučajevima otkrivanja carinskih i trošarinskih prekršaja s naftom i naftnim derivatima, prekršajni postupak će se provoditi žurno, a komisije za carinske prekršaje odmjeravati će visoke novčane kazne i izricati strože zaštitne mjere.

19. Carinska uprava će inicirati žurne izmjene i dopune odgovarajućih kaznenih odredbi u Carinskom zakonu i Zakonu o posebnom porezu na naftne derivate, kako bi se pooštrile kazne za počinitelje, te kako bi se propisale obvezatne zaštitne mjere oduzimanja robe i vozila.

20. U suradnji s Državnim inspektoratom provoditi će se akcije kontrole na mjestima skladištenja i prodaje nafte i naftnih derivata, radi otkrivanja eventualnih neprijavljenih zaliha pribavljenih ilegalnim istakanjem iz vozila pod carinskim nadzorom.

21. U suradnji s izvoznicima nafte i naftnih derivata uspostaviti će se sustav izvješćivanja i praćenja svake pošiljke deklarirane za izvoz, kako bi se onemogućila pojava fiktivnog izvoza. Potvrde o istupu svake pošiljke nafte i naftnih derivata iz carinskog područja Republike Hrvatske, koje služe za pravdanje neobračunatog poreza i trošarina, izdavati će predstojnici carinskih ispostava nakon provjere kod carinskih tijela susjedne države o tome da je dotična pošiljka prijavljena na ulazu u susjednu zemlju.

22. Carinska uprava će, zajedno s Ministarstvom unutarnjih poslova - Kriminalističkom policijom, uspostaviti koordinaciju za zajednički rad na otkrivanju i procesuiranju organizatora i počinitelja kažnjivih dijela čiji je predmet ilegalan promet nafte i naftnih derivata, a u svezi s tim izbjegavanje carinskog nadzora, utaja poreza i trošarina.

23. Carinska uprava će pojačati unutarnji nadzor radi otkrivanja eventualnih zlouporaba službe od strane carinskih službenika, korupcije i sličnih kaznenih djela, osobito u svezi s prometom nafte i naftnih derivata.

24. Na graničnim prijelazima prilikom ulaska u Republiku Hrvatsku djelatnici granične policije će za vozila, vozače i pratioce koji prevoze opasne tvari utvrditi posjedovanje sljedeće dokumentacije:

a) isprava o prijevozu opasne tvari sadržava podatke o vrsti opasne tvari, naznaku pošiljatelja da je udovoljeno uvjetima propisanim za prijevoz određene opasne tvari, potpuni naziv sa adresom i drugim podacima pošiljatelja i primatelja, uputa o posebnim mjerama sigurnosti za prijevoz opasne tvari, potpis i pečat pošiljatelja.

Isprava se ispostavlja, samo ako sadrži sve spomenute podatke. Izdaje se u tri istovjetna primjerka za: pošiljatelja, prijevoznika i primatelja opasne tvari. Ako se opasna tvar prevozi u inozemstvo, osim što mora biti napisana na hrvatskom jeziku, isprava mora biti napisana na jednom od jezika: engleskom, njemačkom ili francuskom.

b) uputa o posebnim mjerama sigurnosti tijekom prijevoza sadržava ime (naziv) tvari ili skupine tvari, klasu i identifikacijski broj opasnosti kao i identifikacijski broj tvari (UN broj), vrste opasnosti i posljedice koje može izazvati opasna tvar, posebne mjere koje treba poduzeti prilikom prijevoza opasne tvari i mjere za spriječavanje odnosno ublažavanje štetnih posljedica koje mogu nastati zbog nezgode ili nesreće na prijevoznom sredstvu, postupak s osobom koja dođe u dodir s opasnom tvari, dodatna oprema za dodatno i/ili dodatno djelovanje, naziv, adresu i telefonski broj poduzeća koje se mora obavijestiti o nezgodi ili nesreći što se dogodila prilikom prijevoza opasne tvari.

Navedene upute vozaču se moraju dostaviti na hrvatskom jeziku. Ako se opasna tvar prevozi u inozemstvo, upute moraju biti napisane i na jeziku zemlje iz koje se vozi opasnu tvar, na jezicima zemalja kroz koje se provози opasna tvar i na jeziku zemlje čije je krajnje odredište opasne tvari.

c) certifikat vozila o namjeni vozila za prijevoz određene vrste opasne tvari trebaju posjedovati vozila-spremnici (cisterne), vozila za prijevoz izgradnih spremnika, baterijska vozila kapaciteta većeg od 1000 l, vozila namijenjena prijevozu kontejnerskih spremnika kapaciteta većeg od 3000 l, kao i vozila za prijevoz eksploziva oznake Ex/II i Ex/III. Vozila moraju biti podvrgnuta godišnjim tehničkim pregledima u zemlji registracije kako bi se dokazala njihova sukladnost s odredbama ADR-a te sukladnost općim sigurnosnim propisima (kočenje, svjetlosna oprema itd.). Ako se radi o priključnim vozilima (prikolice i poluprikolice) tada i vučna vozila moraju biti ispitana pod istim uvjetima.

Potvrdu odobrenja (certifikat) izdaje ovlaštena ustanova iz zemlje registracije, a ista mora biti napisana na jeziku zemlje koja je izdaje, a ukoliko to nije engleski, francuski ili njemački, onda još jednom na jednom od ta tri jezika, osim ako se ne radi o posebnom ugovoru zaključenom među državama u kojima se prijevoz obavlja.

- d) ADR potvrda vozača o osposobljenosti za prijevoz opasnih tvari.

ADR potvrdu vozaču motornih vozila koji je stručno osposobljen za prijevoz opasnih tvari, izdaje policijska uprava, odnosno policijska postaja na čijem području vozač motornog vozila ima prebivalište. Potvrda se izdaje na rok valjanosti od pet godina.

Pored kontrole navedenih dokumenata djelatnici granične policije će utvrditi ispravnost tahografskog uređaja, tehničku ispravnost vozila, vrijeme upravljanja vozilom, osovinski pritisak i, tek tada, ukoliko osobe ispunjavaju opće i posebne uvjete za ulazak u Republiku Hrvatsku vozilu i osobama omogućiti ulazak u Republiku Hrvatsku.

O svakom ulasku u Republiku Hrvatsku voditi će se zabilježba o vremenu dolaska i odlaska vozila sa graničnog prijelaza, registarskoj oznaci vozila vozaču i pratiocu, određenom pravcu kretanja-itinereru od strane djelatnika carine, graničnom prijelazu izlaska iz Republike Hrvatske i očekivanom vremenu izlaska. O tim saznanjima telefonom, a potom i pisanim putem, potrebno je izvijestiti nadležnu policijsku postaju graničnog prijelaza na izlasku iz Republike Hrvatske.

Ukoliko iz opravdanih razloga djelatnici carine zatraže policijsku pratnju, nadležna policijska postaja će, putem OKC Policijske uprave, od OKC –a Ministarstva unutarjih poslova zatražiti suglasnost za etapnom pratnjom.

25. Na izlazu iz Republike Hrvatske Ministarstvo unutarnjih poslova će: voditi posebne zabilješke u kojima će evidentirati vrijeme dolaska na granični prijelaz, registarsku oznaku vozila, podatak o vozaču i pratiocu, odstupanje od zadanog itinerera, provjeriti vrijeme upravljanja vozilom, kao i brzinu kretanja, provjeriti s graničnim prijelazom ulaska u Republiku Hrvatsku postojeće stanje osovinskog opterećenja, obaviti izlazno mjerenje, o svim utvrđenim činjenicama izvijestiti granični prijelaz – policijsku postaju ulaska vozila u Republiku Hrvatsku.

26. U dubini teritorija Republike Hrvatske djelatnici policije će poduzimati sljedeće mjere i radnje: nadzirati brzinu kretanja vozila koja prevoze opasne tvari, nadzirati razmak između vozila koja prevoze opasne tvari, nadzirati način čuvanje vozila na odmorištima duž itinerera, utvrditi da li vozila udovoljavaju propisanim uvjetima, utvrditi da li su vozila propisno označena, utvrditi da li vozila posjeduju propisanu opremu, utvrditi posjedovanje propisane i pravovaljane dokumentacije za vozilo i vozača i pratioca, utvrditi ispravnost tahografa, vrijeme upravljanja vozilom, pravac kretanja duž itinerera, u slučaju sumnje izvršiti i vaganje, te po potrebi zatražiti pomoć carine i drugih državnih tijela.

Tijekom zaustavljanja vozila koja prevoze opasne tvari djelatnici policije će pronaći adekvatno mjesto i zaustavljanje obaviti na siguran način, kao i ponovno uključivanje u promet, a što se posebno odnosi na noćne uvjete i otežane vremenske uvjete.

27. U ovakav pojačani režim nadzora Vlada Republike Hrvatske ili nadležna ministarstva mogu uključiti i druge vrste roba u tranzitu.

28. Po hitnom postupku pripremit će se izmjene propisa u smislu povećanja kazni, omogućavanja zaplijene vozila do okončanja istražnog postupka te će se pripremiti potrebne mjere za instaliranje i primjenu GPS sustava koji omogućava praćenje kretanja svakog vozila s opasnom tvari.

Klasa: 351-02/02-02/01
Urbroj: 5030109-02-3
Zagreb, 24. siječnja 2002.

T A J N I C A

PREDSJEDNIK

Jagoda Premužić

Ivica Račan